

Heemkundekring Carel de Roy Alphen en Riel

opgericht 3 februari 1948
door pastoor W.J.C. Binck (1882-1971)

UITSLUITEND PER E-MAIL VERZONDEN

Gemeente Goirle
t.a.v. het college van burgemeester & wethouders
en de gemeenteraad

Onderwerp: Zandpaden
Datum: 1 mei 2020

Geacht college, geachte leden van de gemeenteraad,

Vorig jaar sloeg Stichting Brabantse Hoeders alarm en heeft deze stichting 2019 uitgeroepen als "Jaar van het Zandpad". De totale lengte aan zandpaden is sinds de jaren '50 met maar liefst 70% afgenomen, terwijl 20% werd verhard. Om het belang van deze vaak eeuwenoude zandpaden te onderstrepen heeft de natuurfilmer Mark Kapteijns de film "Brabantse Zandpaden, bedreigde schoonheid" uitgebracht; een film van 15 minuten die het bekijken op het internet zeer de moeite waard is.

Ook als je op oude kaarten van Alphen en Riel kijkt, zie je dat veel oude paden verdwenen zijn. Van wat eens belangrijke onverharde doorgaande zandpaden waren is vaak niets meer terug te vinden, of resteren alleen nog gedeeltes. Ook zogenaamde "kerkepadjes", waarover hele buurtschappen naar de kerk gingen, zijn vaak verploegd of verdwenen onder een nieuwbouwwijk.

Alphen is ontstaan op een dekzandrug, op een kruising van zandpaden, te weten: de Romeins baan van Bavay naar Nijmegen, waarvan de zandpad achter de Prinsenhoef nog over is en de (nog)onverharde weg naar de natuurbegraafplaats, en de Maastrichtse baan welke liep van Dordrecht naar Maastricht waarvan nog alleen een stuk voorbij het Willibrordusputje over is.

Ook de Oude Tilburgsebaan en de Goorstraat (route naar Hilvarenbeek) waren belangrijke doorgaande zandpaden, en zijn gedeeltelijk nog onverhard. Eveneens genoemd kunnen worden het "Brokkenpadje", en het verlengde hiervan: de Ulicotensebaan.

En "last but not least" het Prinsenhoeflaantje. Een waarschijnlijk eeuwenoud beeldbepalend laantje wat misschien, in zijn huidige nog onverharde staat, al wel gebruikt werd door de Tempeliers, ruim 700 jaar geleden.

Ook in Riel kent de nodige historische zandpaden. Daarvan zijn er ondertussen ook al veel verhard. Het betreft onder andere de Oude Tilburgsebaan, de Berkendreef, het Hoefke, de Aesvoorste Dijk en de Looienhoek.

Evenals historische beeldbepalende oude gebouwen, die een beschermende status als monument kunnen krijgen, zou dit ook mogelijk gemaakt moeten worden voor de weinig overgebleven zandpaden, waarvan enkelen een grote historische waarde hebben.

Heemkundekring Carel de Roy heeft als belangrijk doel het bewaken en beschermen van het Alphense en Rielse erfgoed. Om die reden willen wij voorgaande bij u onder de aandacht brengen en aandringen op behoud en bescherming, zodat deze - voor Alphen en Riel - zo beeldbepalende zandpaden behouden blijven voor komende generaties.

Met vriendelijke groeten,

Julia Ermens-Van Gorp
Voorzitter
Heemkundekring Carel de Roy
Alphen en Riel